

## Spis treści

7 Wstęp. W stronę portretu performatywnego

### 33 CZĘŚĆ I

#### LITERACKIE ODSŁONY PORTRETOWANIA PERFORMATYWNEGO

35 (De)konstruowanie twarzy w wybranych utworach  
Tadeusza Różewicza

40 Twarz w działaniu

47 Twarz jako przedmiot działania

56 Twarze nieruchome

59 Zawsze fragment

64 Kreacyjna rola rozpadu w *Portrecie*  
*Doriana Graya* Oscara Wilde'a

64 Status ontologiczny portretu

71 Rozpad jako przyczynek kreacji

84 Portret unaoczniiony — (re)konstrukcja obrazu  
w adaptacjach kinowych

91 Portret nieistniejącego portretu — *Gabinet*  
*kolekcjonera* Georges'a Pereca

92 Kunstkamera

97 Re-cytacja

102 Portret zainscenizowany

107 Prawda czy fałsz?

### 117 CZĘŚĆ II

#### NIENAZWANE, NIEOBECNE, NIEWIDOCZNE W PORTRETACH MALARSKICH

119 Programowe nazywanie René Magritte'a

121 *Le portrait*

124 Portrety słowa, słowa-portrety

135 Panowie w melonikach

144 Portrety Edwarda Jamesa

|                                                                                                            |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Autoportret nieobecny Teresy Pągowskiej                                                                    | 150        |
| Krzeseł — nobilitacja przedmiotu                                                                           | 150        |
| Przeciw reifikacji                                                                                         | 157        |
| Autoportret                                                                                                | 165        |
| Bezimiennie twarze w przestrzeni<br>wybranych obrazów Edwarda Hoppera                                      | 175        |
| Fotograficzne zatrzymanie                                                                                  | 177        |
| Shirley                                                                                                    | 183        |
| Twarz w słońcu                                                                                             | 190        |
| Josephine                                                                                                  | 196        |
| <b>CZĘŚĆ III</b>                                                                                           | <b>203</b> |
| <b>Z TWARZĄ I BEZ TWARZY – PERFORMATYWNE<br/>TWORZENIE I OD-TWARZANIE W PORTRETACH<br/>FOTOGRAFICZNYCH</b> |            |
| Ślady osobowości w „portretach bez<br>twarzy” Krzysztofa Gierałowskiego                                    | 205        |
| Portret subiektywny                                                                                        | 206        |
| Gry z pozą                                                                                                 | 215        |
| Lux et tenebris                                                                                            | 221        |
| Pars pro toto                                                                                              | 226        |
| Epilog                                                                                                     | 229        |
| Odcienie tożsamości w artystycznych<br>fotografiach Anny Bodnar                                            | 232        |
| Kobieta bez głowy                                                                                          | 232        |
| Próby odzyskania twarzy                                                                                    | 242        |
| Twarz ukazana                                                                                              | 248        |
| Ruch jako maska — cinemagraphs Jamie Beck                                                                  | 260        |
| Cinemagraphs — kinografie                                                                                  | 260        |
| Czas poruszony                                                                                             | 265        |
| Tożsamość wykadrowana                                                                                      | 268        |
| Ja — cyborg                                                                                                | 271        |
| Ich dwoje                                                                                                  | 277        |
| Lustra                                                                                                     | 280        |
| Podmiot czy przedmiot?                                                                                     | 286        |
| Zakończenie. Widzieć obrazem                                                                               | 292        |
| Bibliografia                                                                                               | 299        |
| Spis ilustracji                                                                                            | 309        |